

Prekentekest: Matt 19,27–30

Peter tok til orde og sa: «Hva med oss? Vi har forlatt alt og fulgt deg. Hva skal vi få?» Jesus sa til dem: «Sannelig, jeg sier dere: Når alt blir født på ny og Menneskesønnen sitter på tronen i sin herlighet, da skal også dere som har fulgt meg, sitte på tolv troner som dommere over Israels tolv stammer. Og enhver som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller far eller mor eller barn eller åkrer for mitt navns skyld, skal få mangedobbelt igjen og arve evig liv. Men mange som er de første, skal bli de siste, og de siste skal bli de første.»

Slik lyder det hellige evangelium.

Jeg husker da jeg var nygift. Fordeling av husarbeid og oppgaver i hjemmet. Idealet var alt skulle være likt. Så ble det ikke helt sånn. Og skal jeg være ærlig, så ble det en skjevfordeling i praksis. Kona gjør mye mer husarbeid enn meg. Og jeg bør skjerpe meg. Alle bør ha plikter i hjemmet. Barna som vokser opp bør ha sine oppgaver og plikter. Slik oppdras vi til å ta ansvar, tenker jeg.

I dag er det som nevnt Vingårdssøndag. Denne dagen handler om slike ting, at alle bør ha oppgaver og plikter og må ta sitt ansvar, ikke bare i hjemmet og i samfunnet, men først og fremst i menigheten. Det skal ikke være slik at noen ganske få blir sittende igjen med alt arbeidet. Nei, for da sliter de seg ut de få som gjør alt. Tenk hvor mye bedre og riktigere om hele bygdesamfunnet tok del.

Vingårdssøndag har med vingårder å gjøre. Vingården er Middelhavslanenes svar på våre bondegårder. De dyrker druer og har gjort det i århundrer, for ikke å si årtusener. Hos oss dyrkes andre ting. Men felles for vingårder og våre gårder, er, det vil si var, at arbeidet krever folk, mange folk i arbeid. Når jeg sier var, så er det fordi det i dag kun er én bonde å se i arbeid på hver gård. Kanskje er det flere som jeg ikke ser, for jeg ser bare han på traktoren. Annerledes var det før, et yrende liv i sesongene. Ungene hadde ikke høstferie, men fikk fri fra skolen for å være med i innhøstningen av poteter. Det var ikke snakk om at noen ikke skulle delta. I potetopptaket var det plass for alle.

Så går vi lenger tilbake i tid. Jesus hadde tolv disipler som ble kalt apostler. De fulgte Jesus over alt der han gikk. Jesus underviste, og de lærte stadig noe nytt. Ofte var det flott å være blant de nære vennene til Jesus. I perioder da Jesus var populær, må det å møte beundring hos andre fordi de kjente Jesus, ha vært en god opplevelse, nesten som en lønn i seg selv.

Men Jesus sa også ting som gjorde folk sinte, for ikke å si rasende, som at de måtte vende om og forandre seg. Da var det garantert vanskeligere å være disippel, for folkets aggresjon gikk også utover dem. Den dag i dag kan det koster for noen å tro på Jesus. Men har troen en øvre pris?

I forkant av vårt bibelavsnitt møtte Jesus en rik ung mann. Han spurte: «Mester, hva godt skal jeg gjøre for å få evig liv?» Matt 19,16. Han hadde holdt budene, sa han, og tydeligvis levd et anstendig liv. Så sa Jesus til ham: «Vil du være helhjertet, gå da bort og selg det du eier, og gi det til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg!»

Det fortelles at den unge mannen gikk trist bort, og at han var veldig rik. Han måtte prioritere. Som rik var han sikkert vant til å regne på hvor mye ting kostet i forhold til hvor mye man fikk igjen. Kanskje tenkte han bare på nytteverdien der og da, hva han kunne få i tillegg til det andre han allerede hadde, ikke at himmelriket kunne kreve alt av ham, til og med hans rikdom. Kunne virkelig en skatt i himmelen være mer verd enn alt det andre han eide?

De tolv som fulgte Jesus hadde gitt avkall på mye for å følge Jesus. Likevel hendte det nok at en og annen disippel ble trist og tenkte med seg selv: «Så urettferdig! Her har vi forlatt gode jobber, forlatt muligheter for et godt familieliv for å følge Jesus, men hva får vi igjen? Får vi noen gang lønn for å følge Jesus?»

Kanskje er det også noen av oss som har tenkt slik. Vingården og alle arbeiderne som fikk en oppgave, er et bilde som Jesus brukte om menigheten. Arbeidet i vår lokalmenighet er ikke alltid så likt fordelt som det ideelt sett skulle være. I Heskestad menighet kan vi ganske sikkert bli flinkere til å fordele oppgaver på flere, men vi trenger også da at folk stiller opp og sier fra at de er villig til å prioritere å gjøre en innsats i menigheten og for Guds rike. Så er det også flott med de av dere som sier ja til å stille opp i menighetsrådet, i Mandagsskolen, i trosopplæringen, i gudstjenesteutvalget, Heskestadkoret, med praktiske oppgaver og mer til. For gode medarbeidere bærer vårt virke.

Den rike unge mannen, som det står om i forkant av den bibelteksten vi leste, han gikk bedrøvet bort, for han var svært rik. De tolv nære disiplene hadde i motsetning til denne ungdommen forlatt alt for å følge Jesus. Da sa Peter rett ut: «Hva med oss? Vi har forlatt alt og fulgt deg. Hva skal vi få?» Jesus sa til dem: «Sannelig, jeg sier dere: Når alt blir født på ny og Menneskesønnen sitter på tronen i sin herlighet, da skal også dere som har fulgt meg, sitte på tolv troner som dommere over Israels tolv stammer.»

Når alt blir født på ny er når Jesus kommer igjen for, som vi sier i vår trosbekjennelse, «å dømme levende og døde». Da skal Guds rike bli synlig og alt skal nyskapes, som det står om i Åp 21, den gang da Gud skal «... tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.» Åp 21,4. Apostlene og de gammeltestamentlige profeter og patriarker var i en særstilling som utsendinger for Gud og budbringere om det som Gud hadde på hjertet. Jeg tror det blir rett å plassere det Jesus her sier om at apostlene skal sitte på tolv troner, inn i det bildet apostelen Johannes ser i et syn i Åp 4,4:

«Omkring tronen så jeg tjuefire andre troner, og på dem satt tjuefire eldste, kledd i hvite klær, med seierskranser av gull på hodet.» Eldste er et ord som brukes om menighetens innsatte og ordinerte ledere. Det er en tradisjon for å tolke dette slik at tolv av tronene tilhører apostlene, mens de øvrige tolv tilhører tolv gammeltestamentlige patriarker. Dette skal vi ikke gå nærmere inn på her, men det viser at apostlene var tiltenkt en særstilling i frelseshistorien. Tolv er det komplette tall av Israels stammer. Med to ganger tolv er både den gamle og den nye pakt forent og komplett.

Resten av det som Jesus sier, er mer allment og gjelder oss alle som tilhører Guds arbeidslag i menigheten. «Og enhver som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller far eller mor eller barn eller åkrer for mitt navns skyld, skal få mangedobbelt igjen og arve evig liv.»

Jeg tror mange i dag ville være villig til å gi mye for å kunne forlenge livet en lever her på jord med ett år eller to. Hvor mye mer er ikke evigheten verd, og dertil livet sammen med Jesus?

Jeg tror vi trenger en påminnelse om dette at Guds rike, eller himmelen som vi også sier, er så mye mer verd enn det vi måtte gi avkall på for å være kristne. Jesus forutsetter at alle som er med i Guds rike også gjør en innsats. Nåden er gratis, frelsen er gratis, men livet som kristen forplikter veldig mye.

«Men mange som er de første, skal bli de siste, og de siste skal bli de første.» De som stiller i første rekke i dag er folk med penger, samfunnsinnflytelse og makt. De som stiller i siste rekke, er gjerne de som oppgir makt og penger og som gir av sin tid og sine ressurser til andre. Apostlene var blant disse siste. I himmelriket stilles alt opp ned. Da blir det som i denne verden ikke var regnet med, verdifullt. Da skal det vise seg at apostlene og de kristne som gav avkall på seg og sitt i tjeneste for evangeliet og sin neste, endelig blir verdsatt og får sin lønn. Den rike unge mannen gikk bedrøvet bort etter møtet med Jesus. Apostlene og Jesu etterfølgere skal oppleve lønnen i himmelen. Hvem er egentlig mest rik når alt kommer til alt? Utvilsomt den som har sin lønn i himmelen.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.